

RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV SØKNADER OM TILSKUDD TIL BYGGING AV SKOGSVEIER I FARSUND KOMMUNE

Fastsatt av Farsund kommune, utvalg for landbruk, 14.04.2021 rev. den 30.01.25 etter vedtak i utvalg for landbruk med hjemmel i Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

1. Bakgrunn

Fra 01.01. 2020 ble vedtaksmyndigheten for tilskudd til bygging av skogsveier og tilskudd til drift med taubane, hest o.a. flyttet fra Statsforvalteren til kommunen. Kommunen har óg ansvar for prioritering av tiltak innenfor disse formålene, oppfølging i anleggsperioden og kontroll.

2. Lov og forskriftsgrunnlag

Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket inneholder bl.a. følgende om tilskudd til veibygging, jf. forskriftens § 3, § 5 og § 9:

- Det kan gis tilskudd til nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.
- Det kan bare gis tilskudd til veier som er godkjent etter den til enhver gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål.
- Veiene skal bygges i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse, fastsatt av Landbruksdepartementet.
- Før anleggsarbeidet settes i gang skal det foreligge en byggeplan som kommunen har godkjent.
- Det er et krav at veien blir vedlikeholdt til den standard som den ble opprinnelig bygd.
- Det kan settes vilkår for utbetaling av tilskudd til det enkelte tiltak, vilkårene må være i samsvar med tiltakenes formål.
- Ved fellestiltak skal det foreligge en skriftlig avtale mellom deltakerne om fordeling av kostnader og ansvar i forbindelse med tiltakets gjennomføring, og evt. vilkår som blir knyttet til senere oppfølging og vedlikehold.
- Utgifter til planlegging som står i rimelig forhold til kostnadene med tiltaket, kan inngå i tilskuddsgrunnlaget.
- Minst 10 % av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent.

Behandling og prioritering av søknadene skal samtidig foregå ut fra forskriftens formål, jf. forskriftens § 1 som inneholder følgende:

"Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskapning i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivarettatt og videreutviklet."

3. Krav til søknaden

Søknad om tilskudd til veibygging skal fylles ut på eget skjema. Skjemaet finnes på [Landbruksdirektoratet](#). Det er viktig at skjema for søknad om tilskudd fylles ut nøyaktig og at nødvendige kart og byggeplan er vedlagt for å kunne behandle og prioritere søknaden.

3.1 Byggeplan

Byggeplan for skogsbilveier legges ved søknaden om tilskudd. Byggeplanen skal inneholde viktige detaljer for gjennomføringen av prosjektet som f.eks. byggekvalitet. Krav til innhold og detaljeringsgrad vil variere med størrelsen og vanskelighetsgraden i prosjektet.

En byggeplan skal inneholde minst arbeidsbeskrivelse med byggeteknikk og oppgave over planlagt tykkelse og kvalitet på bærelaget. Det skal også angis kvalitet og massesortiment på slitelaget. Større bruer skal prosjekteres for seg og inneholde nødvendige skisser og tegninger av brukar og brua, og angi lengde og totalvekt den skal bygges for.

Dersom anlegget skal utføres av byggherren selv, familie eller lignende forhold ved egeninnsats, skal det foreligge kostnads kalkyle sammen med byggeplanen.

For mindre korte avkjøringer som tømmeleveringslommer/velteplasser er det tilstrekkelig at det foreligger målsatt standard typetegning fra Normaler for landbruksveier eller tilsvarende i tillegg til angitt byggeteknikk.

Veiplan og byggeplan som ligger til grunn for søknaden om tilskudd skal være utarbeidet av sertifisert veiplanlegger eller person med tilsvarende kompetanse.

Traktorveier veiklasse 7 er unntatt formelt krav til detaljert byggeplan. Kommunen kan velge å kreve slik plan ved større traktorveiprosjekter og vurdert behov.

Krav til byggeplan:

Senterlinje

Stukket senterlinje, dokumentert og inntegnet på kart.

Detaljkart

Kart med veiens beliggenhet på detaljkart i målestokk 1:5000 eller større.

Lengdeprofil

Lengdeprofil kan unntas fra byggeplanen for veier uten kritiske stigningsforhold. Kritiske stigningsforhold har en der stigningen avviker med mindre enn 2 % fra det maksimalt oppgitte for den enkelte veiklasse i veinormalene.

Byggebeskrivelse

Detaljert arbeidsbeskrivelse kan erstattes av generelt tverrprofil med angivelse av massekvaliteter og lagtykkelse for bærelag, evt. forsterkingslag og avretningslag for hele veien eller for de enkelte strekninger med lik oppbygging og byggemetode.

Stikkrenneplan

Stikkrenneplanen skal angi plassering av stikkrenner, dimensjon og skråstilling. Stikkrenneplan inngår normalt i arbeidsbeskrivelsen.

3.2 Avtale om kostnadsfordeling, gjennomføring og framtidig vedlikehold

For gjennomføring av skogsveiprosjekter er det nødvendig med byggeledelse med oppfølging av prosjektet underveis. Person eller foretak som er ansvarlig for byggeledelse skal merkes av i søknaden, enten dette er veiplanlegger, foretak, formannen for veianlegget eller annen person. For prosjekter med mer enn en eier skal det foreligge underskrevet avtale om framtidig vedlikehold.

3.3 Oversiktskart

Kart i målestokk 1:10 000 med avmerket skogområde som veianlegget omfatter, hele nytteområdet, eldre veier i eller nær området, veiens startpunkt (merkes 0) og veiens endepunkt (merkes X), jf. også skjema LDIR-903 B for detaljert inntegning.

3.4 Lønnsomhetsberegning

Lønnsomhetsberegning skal inneholde økonomisk gevinst av veibyggingen ut fra forventede inntekter av tømmer i veiens dekningsområde fratrukket driftsutgifter og veikostnader.

3.5 Stikkrenner

I Normaler for landbruksveier er alle rør omtalt som stikkrenner: drenerør, stikkrenner og kulverter. Rørene skal tåle 10 tonn akseltrykk og bør ha 100 års levetid. Når et rør har større diameter enn 2,5 m, regnes konstruksjonen som bro og har andre sikkerhets- og dimensjoneringskrav, se kapittel 1.10. Stikkrenner skal dimensjoneres etter nedbørs- og avrenningsforholdene ved minimum 50-årsflom (Q50) i det aktuelle området. Grunnlaget for dimensjonering knyttes til en risikovurdering, spesielt med hensyn nedstrøms interesser. Når nedstrøms interesser er betydelige, skal stikkrenner dimensjoneres etter minimum Q200. Se vedlegg 1 - Klimatilpasning og naturfare. For dimensjonerende vannføring og hydraulisk utforming av stikkrenner henvises til Skogsveger og skredfare – veileder (2011; LMD og NVE). Minste tillatte indre diameter er 400 mm. I nedbørrike områder og i bratt terreng anbefales det å øke minste indre diameter. For helårsvannførende bekker skal dimensjoneringsgrunnlaget dokumentere.

4. Prioritering av skogsbilveier med tilskudd

Skogsveier som ikke gir grunnlag for regningssvarende drift inkludert veiens byggekostnader skal normalt ikke tildeles tilskudd.

Snu-/leveringsplasser, vendehammerer som bygges i direkte tilknytning til offentlig vei og som bygges for å få tømmerleveringen unna offentlig vei som trafikk sikkerhetstiltak, kan vurderes mer fleksibelt og underlegges en bredere samfunnsøkonomisk og trafikk sikkerhetsmessig vurdering.

Farsund kommune legger spesielt vekt på følgende forhold for prioritering av søknader om tilskudd til bygging av skogsveier, jf. forskriftens § 3:

4.1 Veistandard og byggeteknikk, skogsbilveier.

Skogsbilveier (veiklasse 3 og 4) prioriteres med tilskudd med høy bæreevne for tømmerbil med henger gis høyest prioritet. Nyanlegg og ombygging prioriteres likt og etter samme kriterium. Veiklasse 5 (sommerbilvei for tømmerbil uten henger) er unntaksløsning og prioriteres lavt.

Det er i utgangspunktet et generelt lokalt krav at bilveier med tilskudd bygges med bærelags- og slitelagskvalitet av knust fjell på enten fjellskjæring, steinfylling eller duk/geonett. Det stilles ikke krav til knusing eller bearbeiding av bærelaget der sprengning fra sidetak gir brukbar fraksjon til kombinert overbygning/bærelag. – Såkalt sprengsteinsvei. Det er tilleggskrav om å bruke vibrovals for komprimering av bærelaget før utlegging av slitelaget. Denne byggeteknikken gis prioritet ved fastsetting av tilskuddsprosent. Annen byggeteknikk (beskrevet i byggeplanen for det enkelte prosjekt) som likevel tilfredsstiller veinormalenes krav, utgjør unntak og prioriteres lavere ved tildeling av tilskudd.

4.2 Veistandard og byggeteknikk, traktorveier

Traktorveier gis lavere tilskuddssats enn bilveier. Forutsetningen for tilskudd til traktorvei er veiklasse 7 (tung traktorvei) med helårs bæreevne for lassbærer.– Bygd som sprengsteinsvei eller med annet godkjent byggemateriale som bærelag av tilsvarende kvalitet. Traktorveier med viktig adkomstfunksjon prioriteres. Med viktig adkomstfunksjon menes adkomstveger (basveger) som dekker et helhetlig skogområde for en eller flere skogseiendommer.

Det settes som vilkår for tildeling av eventuelle tilskudd til traktorveier at veien skal løse ut tømmer på flere eiendommer og gi en mer effektiv vegløsning enn enkeltveier til hver eiendom.

4.3 Skoginteresser i veien

Veier der skogbruksinteressene er dominerende prioriteres framfor veier med vesentlige utmarksinteresser og andre landbruksinteresser.

Det er kun skogbruksinteressene som utgjør tilskuddsgrunnlaget for skogsveien.

5. Fastsetting av prosentsats for tilskudd

Tilskuddet beregnes ut fra en fastsatt prosentsats for det enkelte veianlegg. Følgende forhold legges vekt på ved fastsetting av størrelsen på prosentsats for tilskuddet:

- Størrelsen på produktivt skogareal i veiens dekningsområde.
- Tømmervolum i i h.kl. IV og V, eldre produksjonsskog og hogstmoden skog i dekningsområdet.
- Antatt årlig hogstkvantum i veiens dekningsområde.
- Fellesveier gis prioritert ved fastsetting av tilskuddsprosent.
- Eiendommene har skogbruksplan m/MiS-registrering.
- Tilskuddsprosenten fastsettes for de ulike veiklasser etter følgende prioritet:
- Helårs bilvei veiklasse 3 med høy standard som skal kunne trafikkeres med lass hele året. Dette er skogsbilveier som skal tåle stor trafikkbelastning av tunge kjøretøyer.
- Veiklassen (veiklasse 4) bør bare bygges i områder der tømmerkvantum og transportavstand tilsier biltransport, men der terrengforhold og tilgjengelige ressurser ikke gir økonomisk grunnlag for å bygge en helårsvei.
- Veiklassen (veiklasse 5) må bare bygges på steder der det ikke er teknisk mulig eller økonomisk forsvarlig å bygge i en høyere veistandard. Denne veiklassen skal bare brukes i unntakstilfeller og prioriteres lavt i tilskudd.
- Det er en forutsetning med helårs bæreevne for lassbærer og byggeteknikk av sprengstein eller materiale med tilsvarende bæreevne.
- Spesielle trebruprosjekter kan prioriteres med økt tilskuddssats for å stimulere til økt bruk av tre som byggemateriale.

6. Tilskuddsnivå

Følgende tilskuddsnivå brukes som retningsgivende ved fastsetting av tilskuddsprosent:

Veiklasse	Prosentsats
Helårs bilvei (veiklasse 3)– stor trafikkbelastning med tunge kjøretøyer	30 – 40 %
Sommerbilveier (veiklasse 4) med trafikk begrensninger for tømmerbil	30 – 40 %
Sommerbilvei (veiklasse 5) for tømmerbil uten henger	25 – 35 %
Traktorveier (veiklasse 7) tunge traktorveier	25 – 35 %

I tillegg ytes det inntil 10 % kommunalt tilskudd til veier som gis tilsagn om statstilskudd.

7. Andre forhold og forutsetninger for tildeling av tilskudd

7.1 Tiltak på deler av skogsveianlegg

Ombygging av del av skogsvei som heving av bæreevne over strekning, utbedring av kurve, avkjørsel, stigning, veibredde, stikkrenner, bru mv. og snuplass, kan tildeles tilskudd dersom veianlegget ellers har tilfredsstillende standard og tiltaket for øvrig oppfyller formålet med tilskudd til veibygging.

7.2 Minimum kostnad

Minimum anleggskostnad for søknad om tilskudd skogsveier og tiltak på skogsveier settes til **kr 50 000**.

7.3 Vedlikeholdsplikt

Det stilles vilkår ved tildeling av tilskudd at veien vedlikeholdes i 25 år i den standard den er bygd. Den generelle vedlikeholdsplikten framgår av forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Kommunen gjennomfører vedlikeholdskontroll av skogsbilveinettet i den enkelte kommune etter egne rutiner og rulleringsplan.

8. Frister for innsending og behandling av søknader

Frist for innsending av søknadene til kommunen er fortløpende.

De etterfølgende søknader behandles og prioriteres etter første mann til mølla prinsippet så lenge årets bevilgning rekker.

9. Om innsending av søknad om tilskudd

Skogeier/søker sender søknad om tilskudd på [Landbruksdirektoratet](#) med nødvendige vedlegg (Byggeplan og plankart). Kommunen er behjelpelig i søknadsprosessen ved behov.

Søknadene fortløpende og med svar innen 3 uker etter oppsatte frister.

10. Kontroll og oppfølging underveis i bygginga

For å sikre at byggingen av skogsveien skjer i samsvar med veinormaler og byggeplan og at arbeidet gjennomføres med høy kvalitet er kontroll og oppfølging gjennom byggeperioden helt nødvendig. Kommunen er ansvarlig både for sluttkontroll og for kontroll underveis ved bygging og ombygging av skogsveier med tilskudd.

Resultatkontrollen av ferdigstilte veier registreres i ØKS.

11. Klage

Vedtak av kommunen kan påklages til Statsforvalteren, jf. forskriftens § 11 og forvaltningsloven.

Eventuell klage sendes via kommunen.

12. Dispensasjon

Kommunen kan i særlige tilfeller dispensere fra disse retningslinjene.